

Brussels, 5.7.2023

SWD(2023) 823 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

**Raportul din 2023 privind statul de drept
Capitolul consacrat situației statului de drept din România**

care însoțește documentul

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Raportul din 2023 privind statul de drept

Situația statului de drept în Uniunea Europeană

REZUMAT

Până în noiembrie 2022, reformele din România în domeniul justiției și al combaterii corupției au fost monitorizate de Comisie în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare (MCV) și al ciclului privind statul de drept. De atunci, monitorizarea se realizează exclusiv în cadrul ciclului privind statul de drept. Prin scrisoarea din 28 iunie 2023, președintele României a informat Comisia cu privire la măsurile luate de România pentru a îndeplini ultimele angajamente restante enumerate în concluziile Raportului MCV din 2022, precum și cu privire la măsurile suplimentare menite să asigure respectarea în continuare a statului de drept.

Sistemul de justiție a făcut obiectul unei revizuri cuprinzătoare prin intermediul legilor revizuite ale justiției. Aceste modificări constituie progrese semnificative în ceea ce privește consolidarea independenței sistemului judiciar. Au fost luate, de asemenea, măsuri importante pentru a aborda preocupările rămase cu privire la investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor din justiție. Noile legi ale justiției au adus schimbări importante în ceea ce privește organizarea carierei și regimurile privind răspunderea magistraților, numirea, revocarea și competențele procurorilor de rang înalt, precum și guvernanta Inspecției Judiciare. Un grup de experți la nivel înalt analizează cum să fie puse în aplicare recomandările Comisiei de la Veneția. Eficiența sistemului de justiție s-a îmbunătățit în general, iar dezvoltarea instrumentelor digitale a progresat constant. În pofida eforturilor continue de îmbunătățire a situației, deficitul tot mai mare de magistrați constituie o problemă îngrijorătoare, deoarece ar putea avea, în timp, un impact asupra calității și eficienței justiției. Au fost raportate unele cazuri în care s-au aplicat sancțiuni disciplinare anumitor magistrați și se asigură în continuare posibilitatea de a solicita controlul jurisdicțional.

Punerea în aplicare a noii strategii anticorupție este în grafic. S-au înregistrat în continuare rezultate pozitive în ceea ce privește combaterea corupției, inclusiv în cazurile la nivel înalt. România a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește abordarea provocărilor operaționale cu care se confruntă DNA, dar recrutarea trebuie îmbunătățită în continuare. A fost adoptată reforma Codului penal și a Codului de procedură penală. A fost adoptată o ordonanță de urgență a Guvernului pentru clarificarea termenului de prescripție, în timp ce întârzierea răspunsului legislativ a dus la închiderea unor cazuri de corupție și la anularea condamnărilor. În cadrul noului sistem de investigare și urmărire penală a infracțiunilor de corupție din sistemul judiciar, procurorii desemnați se ocupă de cazurile nesoluționate, multe cazuri nefondate fiind închise, fără să se fi raportat incidente procedurale în procesul de punere în aplicare. Până în prezent, nu s-a dispus nicio nouă punere sub acuzare. Faptul că s-a acordat în continuare

atenție integrității autorităților de aplicare a legii a condus la rezultate pozitive. Se iau măsuri pentru actualizarea și codificarea cadrului legal privind integritatea și s-au înregistrat progrese în ceea ce privește digitalizarea. Cu toate acestea, asigurarea respectării normelor privind activitățile de lobby pentru membrii Guvernului trebuie îmbunătățită și trebuie introduse norme privind activitățile de lobby pentru membrii Parlamentului. Agenția Națională de Integritate a devenit autoritatea competentă să primească raportările avertizorilor și se preconizează că bugetul său va fi majorat în consecință.

Nu au fost luate măsuri pentru a consolida guvernanta independentă și independența editorială a serviciilor publice de mass-media. A fost adoptată o nouă lege a audiovizualului, iar bugetul Consiliului Național al Audiovizualului trebuie să reflecte noile sale sarcini. Transparența finanțării mass-mediei de către partidele politice, în special a mass-mediei audiovizuale, nu sa îmbunătățit încă în mod semnificativ. Situația privind amenințările, cazurile de hărțuire și violența împotriva jurnaliștilor rămâne problematică.

O serie de noi instrumente vizează îmbunătățirea transparenței și a calității procesului decizional și a legislației. Guvernul s-a angajat să îmbunătățească eficacitatea consultărilor publice. Nu au fost luate măsuri suplimentare pentru a obține acreditarea instituției naționale pentru apărarea drepturilor omului. S-au înregistrat îmbunătățiri în ceea ce privește cadrul juridic pentru organizațiile societății civile (OSC), dar acestea se confruntă în continuare cu provocări legate de accesul la finanțare publică și de lipsa de previzibilitate în ceea ce privește punerea în aplicare a cadrului juridic. Sunt în curs de desfășurare inițiative de simplificare a procedurilor de recunoaștere și finanțare a asociațiilor care desfășoară activități de interes general.

RECOMANDĂRI

În general, în ceea ce privește recomandările din Raportul din 2022 privind statul de drept, România a realizat:

- progrese semnificative în asigurarea faptului că revizuirea legilor justiției consolidează garanțiile privind independența sistemului judiciar, inclusiv în ceea ce privește reforma regimului disciplinar pentru magistrați, și unele progrese în ceea ce privește luarea de măsuri pentru a răspunde aspectelor problematice nesoluționate legate de investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor din justiție, ținând seama de standardele europene și de avizele relevante ale Comisiei de la Veneția;
- niciun progres în ceea ce privește introducerea de norme privind activitățile de lobby pentru senatori și deputați;
- progrese semnificative în ceea ce privește abordarea provocărilor operaționale ale Direcției Naționale Anticorupție, inclusiv în ceea ce privește recrutarea procurorilor, și unele progrese în ceea ce privește monitorizarea îndeaproape a impactului noului sistem de investigare și urmărire penală a infracțiunilor de corupție din justiție;
- niciun progres în ceea ce privește consolidarea normelor și mecanismelor de îmbunătățire a guvernantei independente și a independenței editoriale a serviciilor publice de massmedia, ținând seama de standardele europene privind serviciile publice de mass-media;
- niciun progres în ceea ce privește asigurarea unor consultări publice eficace înainte de adoptarea proiectelor legislative;
- niciun progres în ceea ce privește continuarea eforturilor pentru înființarea unei instituții naționale pentru drepturile omului, ținând seama de Principiile de la Paris ale ONU.

Pe această bază și având în vedere alte evoluții care au avut loc în perioada de referință, reamintind, totodată, angajamentele asumate în cadrul Planului național de redresare și reziliență cu privire la anumite aspecte ale sistemului judiciar, ale cadrului anticorupție și ale procesului legislativ, se recomandă României:

- să finalizeze procesul inițiat în vederea luării în considerare a recomandărilor cuprinse în avizul Comisiei de la Veneția privind legile justiției, în special prin finalizarea evaluării efectuate de grupul de experți la nivel înalt;
- să ia măsuri, în special la nivel operațional, pentru a aborda preocupările rămase cu privire la investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor în sistemul judiciar, inclusiv în ceea ce privește infracțiunile de corupție, ținând seama de standardele europene;
- să își continue eforturile de asigurare a unor resurse umane adecvate pentru sistemul judiciar, inclusiv pentru parchete, ținând seama de standardele europene privind resursele pentru sistemul judiciar;

- să introducă, fără întârziere, norme privind activitățile de lobby pentru senatori și deputați;
- să își intensifice eforturile pentru consolidarea normelor și mecanismelor de îmbunătățire a guvernanței independente și a independenței editoriale a serviciilor publice de massmedia, ținând seama de standardele europene privind serviciile publice de mass-media;
- să își intensifice eforturile pentru asigurarea unor consultări publice eficiente înainte de adoptarea legislației;
- să își intensifice eforturile pentru a obține acreditarea unei instituții naționale pentru drepturile omului, ținând seama de Principiile de la Paris ale ONU..

I. SISTEMUL JUDICIAR

(...)

II. CADRUL ANTICORUPȚIE

(...)

Agenția Națională de Integritate (ANI) desfășoară anchete administrative privind conflictele de interese, incompatibilitățile dintre activități și averile nejustificate și este responsabilă de monitorizarea și verificarea declarațiilor de avere ale tuturor persoanelor care exercită funcții electivice publice.

(...)

Se iau măsuri pentru actualizarea și codificarea cadrului legislativ privind integritatea, dar acest lucru nu va acoperi practica „ușilor turnante”. Evaluarea cadrului existent privind integritatea a arătat că, din cauza fragmentării normelor privind integritatea, este dificil să se asigure respectarea și monitorizarea obligațiilor legale și că există lacune în domeniul de aplicare personal al obligațiilor de declarare a averii și inconsecvențe în regimul incompatibilităților¹²⁵. În februarie 2022, ANI a început punerea în aplicare a unui proiect de actualizare a legislației în materie de integritate. Proiectul este programat să fie finalizat până la sfârșitul anului 2023, iar principalul său rezultat va fi o propunere legislativă, care ar trebui să intre în vigoare până la sfârșitul anului 2024, în conformitate cu angajamentele asumate de România în cadrul planului de redresare și reziliență¹²⁶. Proiectul se limitează la obiectele de bază ale mandatului ANI, și anume conflictele de interese, incompatibilitățile activităților și averile nejustificate. Deși proiectul ar reprezenta o consolidare semnificativă, acesta nu ar acoperi alte aspecte ale normelor privind integritatea, cum ar fi cele privind practica „ușilor turnante” (regulile post-angajare)¹²⁷, care vor rămâne, așadar, limitate și dispersate în diferite legi¹²⁸. Trebuie remarcat faptul că, în noiembrie 2022, Senatul a adoptat norme care stabilesc criteriile obiective pentru deciziile cu privire la cererile de ridicare a imunităților parlamentare, care reflectă normele deja adoptate în 2019 de către Camera Deputaților.

¹²⁵ Contribuție primită de la ANI în contextul vizitei în România.

¹²⁶ Jalonul nr. 431 din Planul de redresare și reziliență al României prevede: „Legile consolidate privind integritatea vor intra în vigoare. Actualizarea legislației privind integritatea se va realiza pe baza unei evaluări și analize prealabile a legilor privind integritatea, împreună cu o grupare inițială a actelor normative. În cadrul celei de a doua etape a proiectului, legile existente vor fi unificate și actualizate sau se vor propune noi acte normative.”

¹²⁷ Contribuție din partea ANI în contextul vizitei în România.

¹²⁸ Astfel cum s-a constatat cu îngrijorare în Raportul din 2021 privind statul de drept, capitolul consacrat situației statului de drept din România, p. 16 și în Raportul din 2022 privind statul de drept, capitolul consacrat situației statului de drept din România, p. 18.

S-au luat măsuri importante în direcția digitalizării publicării și verificării declarațiilor de avere. Agenția Națională de Integritate (ANI) continuă să investigheze incompatibilitățile, conflictele de interese și averile nejustificate¹²⁹. Începând din ianuarie 2022, declarațiile de avere și de interese trebuie completate electronic, iar de la 1 ianuarie 2024, ANI nu va mai accepta declarații semnate olograf, ceea ce va reduce riscul de erori și va îmbunătăți posibilitatea de căutare a informațiilor¹³⁰. Până la 31 decembrie 2022, au fost publicate peste 10,8 milioane de declarații de avere și de interese¹³¹. ANI a finalizat o platformă de analiză a riscurilor menită să contribuie la verificarea declarațiilor, platformă care va fi operațională până în a doua jumătate a anului 2023¹³². În decembrie 2022, a fost numit vicepreședintele ANI pentru un mandat de 4 ani¹³³.

Agenția Națională de Integritate este autoritatea competentă să primească raportările avertizorilor. Legea privind protecția avertizorilor a fost modificată în decembrie 2022, ANI devenind organismul responsabil cu raportarea externă¹³⁴. Legea impune ANI să înființeze, până în februarie 2023, o structură specializată formată din aproximativ 15 inspectori de integritate. În martie 2023, doi inspectori de integritate erau în funcție și încă un inspector a fost numit în urma unui concurs care viza recrutarea a cinci inspectori. ANI a solicitat fonduri suplimentare pentru a-și îndeplini noile obligații (700 000 EUR), care se preconizează că vor fi furnizate în al doilea semestru al anului 2023¹³⁵. Legea a fost modificată din nou în martie 2023 pentru a clarifica dispozițiile privind raportarea anonimă și pentru a o alinia pe deplin la dispozițiile Directivei (UE) 2019/1937, astfel cum se prevede în planul de redresare și reziliență al României¹³⁶.

(...)

Printre riscurile de corupție evidențiate s-au numărat protecția mediului și protecția patrimoniului cultural.

(...)

Numărul de avertismente de integritate emise de sistemul electronic pentru prevenirea conflictelor de interese în domeniul achizițiilor publice s-a stabilizat în ultimii trei ani, în 2022 fiind emise 22 de avertismente de integritate, comparativ cu 26 în 2021 și 20 în 2020¹⁵¹.

III. PLURALISMUL ȘI LIBERTATEA MASS - MEDIIEI

(...)

IV. ALTE PROBLEME INSTITUȚIONALE LEGATE DE SISTEMUL DE CONTROL ȘI ECHILIBRU

(...)

Annexa II: Vizita în România

În martie 2023, serviciile Comisiei au organizat reuniuni virtuale cu:

(...)

- Agenția Națională de Integritate

(...)

¹²⁹ Contribuția scrisă a României la Raportul privind statul de drept din 2023, p. 19.

¹³⁰ Contribuție din partea Ministerului Justiției și a ANI în contextul vizitei în România. Această dată a fost amânată din 2023 în 2024 pentru a oferi tuturor părților interesate posibilitatea de a pune la dispoziție semnătura electronică.

¹³¹ Contribuția scrisă a României la Raportul privind statul de drept din 2023, p. 21. Declarațiile sunt păstrate pe site-ul ANI pe durata mandatului și timp de trei ani de la încetarea acestuia.

¹³² Contribuție primită de la ANI în contextul vizitei în România.

¹³³ Contribuția scrisă a României la Raportul privind statul de drept din 2023, p. 18, referitoare la Decizia nr. 174/19.12.2022 a Senatului.

¹³⁴ Astfel cum se menționează în Raportul din 2022 privind statul de drept, capitolul consacrat situației statului de drept din România, p. 20, legea din iunie 2022 care viza transpunerea Directivei (UE) 2019/1937 a fost criticată, inclusiv de EPPO.

¹³⁵ Potrivit ANI, Ministerul Finanțelor a informat ANI în ianuarie 2023 că pot fi alocate resurse financiare suplimentare cu ocazia primei rectificări bugetare pentru exercițiul 2023, care are loc de obicei în a doua parte a anului.

¹³⁶ Anexa la Decizia de punere în aplicare 12319/21 a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României, jalonul 430.

¹⁵¹ Contribuția scrisă a României la Raportul privind statul de drept din 2023, p. 22. Atunci când sistemul a fost lansat inițial în 2018, s-a înregistrat 69 de incidente de integritate, urmate de 40 în 2019. A se vedea Raportul din 2022 privind statul de drept, capitolul consacrat situației statului de drept din România, p. 21.

Brussels, 5.7.2023

SWD(2023) 823 final

COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT

**2023 Rule of Law Report
Country Chapter on the rule of law situation in Romania**

Accompanying the document

**COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS**

2023 Rule of Law Report

The rule of law situation in the European Union

ABSTRACT

Until November 2022, reforms in Romania in the area of justice and anti-corruption were followed by the Commission under the Cooperation and Verification Mechanism (CVM) and the Rule of Law cycle. They are, since then, being solely monitored under the Rule of Law cycle. By a letter of 28 June 2023, the President of Romania informed the Commission about the measures taken by Romania to fulfil the last residual commitments that were listed in the conclusions of the 2022 CVM report, as well as further measures to continue upholding the rule of law.

The justice system underwent a comprehensive overhaul through the revised Justice Laws. These amendments constitute significant progress to reinforce judicial independence. There were also important steps taken to address remaining concerns about the investigation and prosecution of criminal offences in the judiciary. The new Justice Laws brought important changes regarding the career organisation and liability regimes for magistrates; the appointment, dismissal, and powers of high-ranking prosecutors; and the governance of the Judicial Inspectorate. A panel of high-level experts is analysing how to implement the recommendations from the Venice Commission. The efficiency of the justice system has improved overall, and the development of digital tools has progressed steadily. Despite continued efforts to improve the situation, the increasing shortage of magistrates is generating serious concerns, as it could impact the quality and efficiency of justice over time. Some cases have been reported of use of disciplinary sanctions in relation to certain magistrates, whilst the possibility to request judicial review continues to be ensured.

The implementation of the new Anti-Corruption Strategy is well on track. A positive track record continued to be maintained in combating corruption, including on high-level cases. Romania has made significant progress in addressing operational challenges of the DNA although recruitment remains to be further improved. The reform of the Codes of Criminal Law and Criminal Procedure has been adopted. A Government Emergency Ordinance was

adopted to clarify the statute of limitation, whilst the delayed legislative response led to the closing of corruption cases and the annulment of convictions. Under the new system on investigating and prosecuting corruption offences within the judiciary, designated prosecutors are addressing the backlog of cases, with many unfounded cases being closed, without any procedural incidents being reported in the implementation process. There has been no new indictment so far. Continued attention to integrity of law enforcement led to positive results. Steps are being taken to update and codify the legal framework on integrity and progress has been made on digitalisation. However, the enforcement of the lobbying rules for Members of Government remains to be improved and rules on lobbying for Members of Parliament remain to be introduced. The National Integrity Agency was made the competent authority to receive whistleblower reports and its budget is expected to be increased accordingly.

No measures have been taken to enhance the independent governance and editorial independence of public service media. A new audiovisual law was adopted, and the National Audiovisual Council's budget needs to reflect its new tasks. The transparency of the financing of media, in particular of audiovisual media by political parties, has not improved significantly yet. The situation regarding threats, instances of harassment and violence against journalists remains an issue.

New instruments aim to improve the transparency and quality of decision-making and legislation. The Government has committed to improve the effectiveness of public consultations. No further steps were taken to obtain accreditation for the National Human Rights Institution. There have been improvements regarding the legal framework for civil society organisations (CSOs), although they continue to face challenges related to access to public funding and to the lack of predictability in the implementation of the legal framework. Initiatives are ongoing to simplify procedures for recognising and funding associations carrying out activities of general interest.

RECOMMENDATIONS

Overall, concerning the recommendations in the 2022 Rule of Law Report, Romania has made:

- Significant progress on ensuring that the revision of the Justice Laws reinforces safeguards for judicial independence, including to reform the disciplinary regime for magistrates, and some progress on taking measures to address remaining concerns about the investigation and prosecution of criminal offences in the judiciary, taking into account European standards and relevant Venice Commission opinions.
- No progress on introducing rules on lobbying for Members of Parliament.
- Significant progress on addressing the operational challenges of the National Anti-Corruption Directorate, including as regards recruitment of prosecutors, and some progress in closely monitoring the impact of the new system on investigating and prosecuting corruption offences in the judiciary.
- No progress on strengthening the rules and mechanisms to enhance the independent governance and editorial independence of public service media taking into account the European standards on public service media.
- No progress on ensuring effective public consultation before the adoption of draft legislation.
- No progress on continuing efforts to establish a National Human Rights Institution taking into account the UN Paris Principles.

On this basis, and considering other developments that took place in the period of reference, and in addition to recalling the commitments made under the National Recovery and Resilience Plan relating to certain aspects of the justice system, the anti-corruption framework and the legislative process, it is recommended to Romania to:

- Complete the process initiated in view of taking into account the recommendations contained in the opinion of the Venice Commission on the Justice Laws, in particular by finalising the assessment being carried out by the panel of high-level experts.
- Take measures, in particular at an operational level, to address remaining concerns about the investigation and prosecution of criminal offences in the judiciary, including as regards corruption offences, taking into account European standards.

- Continue efforts to ensure adequate human resources for the justice system, including for the prosecution services, taking into account European standards on resources for the justice system.
- Introduce, without further delay, rules on lobbying for Members of Parliament.
- Step up efforts to strengthen the rules and mechanisms to enhance the independent governance and editorial independence of public service media taking into account the European standards on public service media.
- Step up efforts to ensure effective public consultations before the adoption of legislation.
- Step up efforts to obtain the accreditation of a National Human Rights Institution taking into account the UN Paris Principles.

I. JUSTICE SYSTEM

(...)

II. ANTI-CORRUPTION FRAMEWORK

(...)

The National Integrity Agency (ANI) carries out administrative investigations regarding conflicts of interests, incompatibilities of activities and unjustified wealth, and is responsible for the monitoring and verification of declarations of assets, including of all elected officials.

(...)

Steps are being taken to update and codify the legislative framework on integrity, but this will not cover revolving doors. The evaluation of the existing framework on integrity showed that the fragmentation of the rules on integrity makes it difficult to comply and follow-up with the legal obligations, that there are gaps in the personal scope of asset declaration obligations, and inconsistencies in the regime of incompatibilities¹²⁵. In February 2022, the ANI started the implementation of a project on updating the integrity legislation. The project is scheduled to be finalised by the end of 2023, and its main output will be a legislative proposal, that should enter into force by the end of 2024, in line with Romania's commitments under the RRP¹²⁶. The project is limited to the core of ANI's mandate, namely conflicts of interests, incompatibilities of activities and unjustified wealth. Though this would represent a significant consolidation, it would not cover other aspects of integrity rules, such as on revolving doors (post-employment rules)¹²⁷, which will therefore remain limited and scattered over different laws¹²⁸. It is to be noted that in November 2022, the Senate adopted rules with objective criteria to decide on requests for lifting parliamentary immunities, mirroring the rules already adopted in 2019 by the Chamber of Deputies.

Important steps were made towards the digitalisation of the disclosure and verification of asset declarations.

The National Integrity Agency (ANI) continues to investigate incompatibilities, conflicts of interest and unjustified wealth¹²⁹. Since January 2022, asset and interest declarations have to be filled in electronically, and from 1 January 2024, ANI will no longer accept declarations signed by hand, which will reduce the risk of errors and improve the

¹²⁵ Input received from ANI in the context of the country visit to Romania.

¹²⁶ Milestone no. 431 of Romania's RRP states: 'Consolidated laws on integrity shall enter into force. The update of the integrity legislation shall be realized based on a prior evaluation and analysis of the integrity laws, together with an initial clustering of the normative acts. Within the second phase of the project, the existing laws shall either be unified and updated, or new normative acts shall be proposed.'

¹²⁷ Input from ANI in the context of the country visit to Romania.

¹²⁸ As noted with concern in the 2021 Rule of Law Report, Country Chapter on the rule of law situation in Romania, p. 16, 2022 Rule of Law Report, Country Chapter on the rule of law situation in Romania, p. 18.

¹²⁹ Written input from Romania in the context of the 2023 Rule of Law Report, p. 19.

¹³⁰ Input from the Ministry of Justice and ANI in the context of the country visit to Romania. This date was postponed from 2023 to 2024 in order to grant all stakeholders the opportunity to allow for electronic signature.

¹³¹ Written input from Romania in the context of the 2023 Rule of Law Report, p. 21. Declarations are maintained on ANI's website for the duration of the term of office and three years after its termination.

¹³² Input received from ANI in the context of the country visit to Romania.

¹³³ Written input from Romania in the context of the 2023 Rule of Law Report, p. 18 referring to Senate's Decision no. 174/19.12.2022.

searchability of information¹³⁰. By 31 December 2022, over 10.8 million asset and interest disclosures were published¹³¹. ANI finalised a risk analysis platform to help with the verification of the disclosures, which will be operational by the second half of 2023¹³². A vice-president for the ANI was appointed in December 2022 for 4 years¹³³.

The National Integrity Agency is the competent authority to receive whistleblower reports. The law on whistleblowers' protection was amended in December 2022, making ANI the body responsible for external reporting¹³⁴. The law requires ANI to set up by February 2023 a specialised structure comprised of approximately 15 integrity inspectors. In March 2023, two integrity inspectors were operational, and a competition to recruit five more inspectors resulted in the appointment of one inspector. ANI asked for additional funds to comply with its new obligations (EUR 700.000), which are expected to be provided in the second semester of 2023¹³⁵. The law was again changed in March 2023 to clarify the provisions on anonymous reporting and to bring it fully in line with the provisions of Directive (EU) 2019/1937, as required by Romania's RRP¹³⁶.

(...)

Corruption risks highlighted included environmental protection and protection of cultural heritage.

(...)

The number of integrity warnings issued by the electronic system to prevent conflicts of interests in public procurement has stabilised over the last three years, with 22 integrity warnings in 2022, in comparison to 26 in 2021, and 20 in 2020¹⁵¹.

III. MEDIA PLURALISM AND MEDIA FREEDOM

(...)

IV. OTHER INSTITUTIONAL ISSUES RELATED TO CHECKS AND BALANCES

(...)

Annex II: Country visit to Romania

The Commission services held virtual meetings in March 2023 with:

(...)

- National Integrity Agency

(...)

¹³⁴ As mentioned in the 2022 Rule of Law Report Romania, p. 20 the law of June 2022 that aimed to transpose Directive (EU) 2019/1937 was criticised, including by the EPPO.

¹³⁵ According to ANI, the Ministry of Finance informed the ANI in January 2023 that additional financial resources can be allocated on the occasion of the first budget rectification for the year 2023, which usually happens in the second part of the year.

¹³⁶ Annex to Council Implementing Decision 12319/21 on the approval of the assessment of the recovery and resilience plan for Romania, milestone 430.

¹⁵¹ Written input from Romania for the 2023 Rule of Law Report, p. 22. When the system was initially launched in 2018, there were 69 integrity incidents, followed by 40 in 2019. See the 2022 Rule of Law Report, Country Chapter on the rule of law situation in Romania, p. 21.